

перерахованій в національну валюту за курсом НБУ на день виникнення заборгованості. Оскільки виручку від експортних операцій підприємства отримують в іноземній валюті, то згідно із Постанови Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» [8], підприємствам-експортерам після отримання грошових коштів від зарубіжного контрагента дозволяється зберігати на рахунках в банку тільки 50 % іноземної валюти, а 50 % автоматично підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України.

Отже, прийняті законодавчі зміни значно спростять співпрацю українських експортерів робіт (послуг) з іноземними контрагентами. Вітчизняним виконавцям послуг на експорт більше не доведеться вимагати від іноземних замовників необхідність підписання зовнішньоекономічного договору виключно у паперовому вигляді, окремо пояснювати необхідність складання акту виконаних робіт/наданих послуг разом із інвойсом, а також нести додаткові витрати на пересилку вказаних документів.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг: Закон України від 03.11.2016 р. № 1724-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1724-19>
2. Про зовнішньоекономічну діяльність послуг: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
3. Президент підписав Закон про полегшення експорту послуг / Газета «Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.buhgalteria.com.ua/Hit_ua.html?id=4981
4. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
5. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994 р. № 185/94-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Сотник Т.Є. Експорт послуг по-новому або для кого відмінено складання ВЕД договорів та акту приймання – передачі послуг в паперовій формі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://legal-maximum.com/uk/blog/eksport-poslug-ponovomu/>
8. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України: Постанова Правління Національного банку України від 13.12.2016 № 410 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0410500-16>

Боярчук О.О.

магістр

Національний лісотехнічний університет України
м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ НА РАХУНКАХ У БАНКАХ

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується такими негативними рисами, як криза платежів, погіршення платоспроможності підприємств, значний розмір заборгованості підприємств перед партнерами, державою і своїми працівниками. Одна з причин цього — недостатнє володіння керівництвом методами управління грошовими

коштами підприємства. Можна отримати прибуток, але при цьому вчасно не отримати оплату від покупців, і, як наслідок, не мати можливості розрахуватися навіть за тими зобов'язаннями, що виникли в результаті витрат, пов'язаних з очікуваними і вже одержаними доходами [1].

Грошові кошти потребують жорсткого контролю з боку керівництва, адже ці активи є найбільш вразливими до крадіжок і зловживань з боку працівників, і самої адміністрації підприємства. Такий контроль можна здійснювати, зокрема, за допомогою внутрішнього аудиторського контролю.

Послідовність проведення внутрішнього аудиту операцій на рахунках у банках здебільшого залежить від поставлених завдань, зокрема [3]:

- встановлення правильності відкриття депозитних та поточних рахунків;
- визначення законності використання банківських рахунків для здійснення діяльності;
- визначення законності списання сум з банківських рахунків;
- визначення ефективності використання грошових коштів, отриманих з поточного рахунку;
- встановлення правильності заповнення розрахункових документів;
- встановлення доцільності застосування окремих форм розрахунків з клієнтами;
- визначення своєчасності і повноти перерахування заборгованості клієнтам;
- виявлення повноти внесення грошових коштів із каси на поточні рахунки тощо.

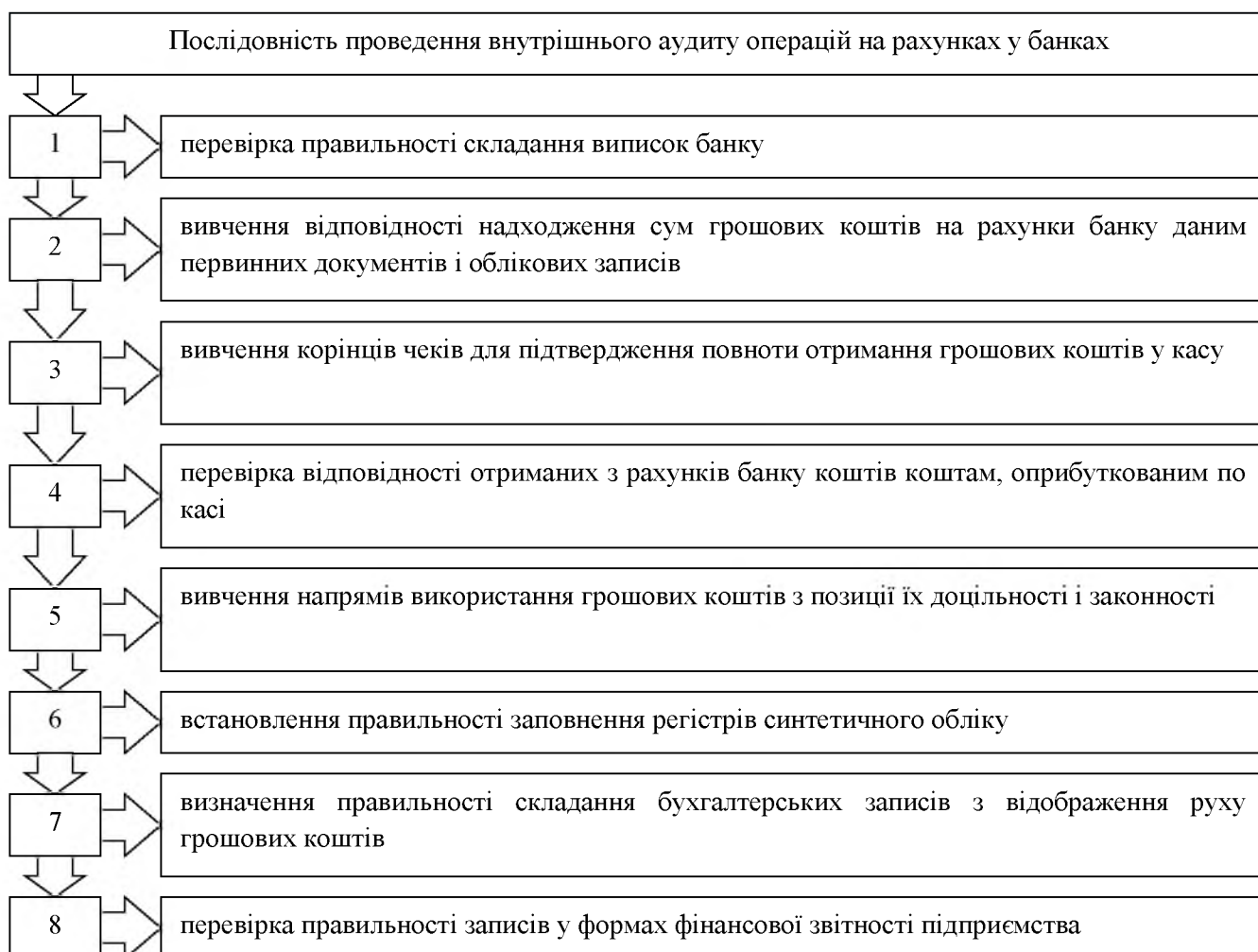
Послідовність проведення внутрішнього аудиту операцій на рахунках у банках полягає у здійсненні етапів, відображених на рис. 1.

Внутрішньому аудитору під час проведення аудиторської перевірки операцій на рахунках у банках доцільно застосовувати такі методичні прийоми:

- усне опитування – використовується в ході отримання відповідей на запитання аудитора для попередньої оцінки стану обліку грошових коштів та їх еквівалентів;
- перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій – застосовується при контролі за обліковими роботами, які виконуються бухгалтерією;
- підтвердження – використовується для отримання інформації про правильне відображення в бухгалтерському обліку проведених господарських операцій і залишків грошових коштів на рахунках бухгалтерського обліку;
- перевірка документів – застосовується аудитором для підтвердження правильності відображення в бухгалтерському обліку надходження, наявності і використання грошових коштів та їх еквівалентів, а також своєчасності їх відображення в регістрах бухгалтерського обліку;
- аналітичні процедури – застосовуються при зіставленні наявності та руху грошових коштів та їх еквівалентів в різні періоди з даними бухгалтерського обліку.

Особливу увагу під час проведення аудиторської перевірки операцій на рахунках у банках слід звернути на операції на валютних рахунках підприємства. При цьому внутрішній аудитор повинен перевірити [2]:

- дотримання правового режиму поточних валютних операцій та валютних операцій, пов'язаних з рухом капіталу;
- проведення валютних операцій через уповноважені банки, що мають ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій;
- наявність дозволів та ліцензій Національного банку України, що надаються уповноваженому банку на проведення окремих операцій;
- здійснення розрахунків в іноземній валюті юридичними особами-резидентами в межах наявних у їхньому розпорядженні валютних коштів, які повинні мати легальне походження.

Рис. 1. Послідовність проведення внутрішнього аудиту операцій на рахунках у банках

Виявлені помилки під час проведення аудиторської перевірки операцій на рахунках у банках внутрішньому аудитору доцільно згрупувати з метою встановлення їх суттєвості і підготовки підсумкової аудиторської документації. На кожний виявлений факт слід зробити опис посиленням на порушення того чи іншого нормативно-правового акту, хто допустив помилку, з чіткої вказівки або дозволі здійснено порушення або дозвіл, де і коли допущено порушення, розміру матеріального збитку та інші наслідки.

Загалом, проведення внутрішнього аудиту операцій на рахунках у банках підприємств має об'єктивно сприяти поліпшенню інформаційного забезпечення процесу прийняття керівництвом підприємства ефективних та своєчасних управлінських рішень щодо раціонального використання грошових коштів в господарському обігу.

Список використаних джерел

1. Коваль М.І. Удосконалення обліку, аналіз та аудит готівкових розрахунків підприємства / Коваль М.І., Нетреба Ю.О. – Наукові праці МАУП, 2013. – Вип. –2(37), с. 18-23.
2. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: [навч. посіб.] / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.